

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

EN TRIMESTRE

En Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció i Administració

General Barceló, —1.—2.º

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes an es qui s'ho guany

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca'l'amo Andreu Alcover, Plaça del Palau, 2.

A Palma: Llibreria d'En Guasp Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Ernest Frau, Brossa.—Llibreria d'Alomar i Fontdevila, Brossa.

Ses Festes de Nadal.

Alegre't, panxeta!
que Nadal ja vé.
Menjarás carneta
i arrosset també.

I.

—¡Vaja, allotetes, afanyau-vos i anirem a Matines. ¿I encara no la teniu neta?

—¡Ell sabeu, Madona, Na Xina que'n duia de rascla i de brutor per tot el cós!

—Tres vegades l'hem posada dins sa caldera d'aigo ben calenta, que bollia a la vela, i no sé si encara li valdrá.

—¡Veiam! s'animalet es gros.

—¡I ses porcelles que no solen esser gaire netes!

—¡I des porcells ¿què'n direm?

—¿I de ses porcastelles?

—¿I de ses porcastells?

—¿I de ses porcastes?

—Vaja! no tregueu tal bestiar per netadat!

—De part-defora será tot lo que voldreu; però de part-dedins ¡vaja si hu es saborós!

—Ventura d'això! ¿Qui en voldria de porcs si es porquim no fos tan bon bossi?

—¡Aigo! ¡aigo! que s'és mester!

—Ventassí un garraf bo i ple!

—¡Jau-ne un altre!

—¡Si en voleu més, digau-ho! ¡Ara que en donen!

—¡Malangra aqueixa pedra tosca! que ja no vol fregar.

—¡I l'Amo ha dit que era sa millor!

—¡I ça on el teniu a l'Amo, Madona, si's pot sobre?

—An es camp amb sos pareiers que encara sembren.

—¿I fa estoaa que s'hi posaren?

—No sé quantes de setmanes!

—¡Jesús que hu es i que hu es de feuer aquest homonet!

—¡Ell no hi ha remei! ¡Sa feina es santa i assanta!

—¿I Na Maria, vui dir, sa madona Maria, sa vostra fia casada, Madona?

—Está ben bona, gracies a Deu. Diumenge la vaig veure, En Pere Miguel se'n havia menats es nins a So'n Boga.

—¡Jesús quins nins tan galanxonets!

—¡I tan garrits! ¡Vaja quina nasca!

—Assemblen a sa padrina.

—I a sa mare.

—Tots es de So'n Fontinyol son ben carats, blancs, vermeis, sans com un gra d'ai.

—Son de bon llenyam i foris.

—¡Ja hu sou, fietes! amb tantes d'alabanses me farieu empegueir!

—Nolros no deim més que lo que hi ha, Madona! lo que mos surt des cor tot dret, sensa torceres!

Amb això sa Madona se'n entra dins ses cases¹, i ses dones amb pedres tosques i amb guinavetes fan sa porcella neta fins que, de negra que era com es gipó, torna més blanca que la llet.

I sa Madona que torna guaitar i los diu:

—¡Ja n'hi haurá prou, allotetes, de fregar Na Xina! N'Andreu, en venir, ja li farà es repel amb so raor.

I aquelles reveleres fan sa seua via.

Des cap de mitja hora sa porcella ja está penjada dins la casa² per ses comes de derrera a una estaca, amb so ventre ubert i un bastonet entravessat a mitjan uberta per que s'enraván amb so ventre ben badat i hi fassamés bon encistar es farciment; i llavó li han posada una pedra dins sa boca per que la tenga ben badada ¡per porer-li passar bé s'ast que l'ha de sostenir dins es forn, en rostir-la.

I aquell animalet com que diga:

—¡Llástima com e-hi ha negú bo an aquest mon! Si jo fos estada ruca o magrella com tantes n'hi ha, no m'haurien escabexada ni me veuria així com me veig!

II.

—Pero bé, dirá qualeún d'aqueis que tot e-hu volen endardellar, ¿i qui es aquesta gent, aquesta madona, aquestes dones, tot aquest rall i carro-portal?

No tengueu ansia, les diré jo. Ja vos ne donarem. si Deu ho vol i Maria, totes ses claricies, tantes en volgueu.

Ara per ara som a So'n Fontinyol, que és ben aprop de la Vila. Es una possessió de ses bufarelles que hi ha ja i encara hu és més sa gent que hi capleva, que's prepara per celebrar tal com pertoca ses Festes de Nadal. Ja veureu quines Festes més alegres i divertides que serán, i llavó sensa fer cap mal terç a negú nat del mon.

Per primera vos diré que tant l'Amo com sa Madona com es seus fiis, fadrins i casats, són com es pagesos d'en temps primer: tan fanalles, que no deixen flastomar es missatges i los fan passar la Corona i un enfilai de pare nostros cada vespre, i s'escolten tot lo que senten predicar dalt sa trona perque saben que es sa veu de Deu; són tan... ignorants, que només saben sa doctrina cristiana i lo que importa per esser persones de bé, incapaces de fer mal a negú més que an es pa; tan... bajans, que no enganen mai persona nada ni volen un dobler d'altri per tot aquest mon i l'altre; tan estrets i ferrasses, que mai cap pobre ni desvalgut se'n es anat felló de So'n Fontinyol, perque mai les donen ses portes p'ets uis amb un:

—Deu vos fassa bé qui pot.

¿No es ver que per forsa han d'esser una gent de l'any u, i que es una rareza voldre-los treure a rollo?

Però jo ¿que voleu que vos diga? Sempre m'ha agradat fer sortir a's mig gent així, de l'any u, de l'any tirurany; i me'n aconort de totes ses fisonades que'm puguen enflocar.

III.

Ell ja tenim es dissapte de Nadal damunt.

¡Quin truietjar, quin desteixinar-se sagent gran i sa menuda pertotarreu, per dins la vila i per fora-vila, amb so dispondre la cosa per aquestes Festes!

A So'n Fontinyol vos assegure que es un gust ara que ja comensa a fer fosqueta, veure sa Madona, que se'n

va d'un rebost a s'altre, d'allà dalt³ a sa seua cambra, posant olles de saim, coques de terró, magranes dolces i anbars i bessons de mel-la a punt per demà demati rompre es foc... des barenar i demés tu autem. Vos assegure que no li passa res per alt an aquella doneta, que no té aturai mai per que tot vaja endere i no hi falt cap gra a sa dobla.

I ¿què en direm des seus fions Na Francina Aina i N'Andreu? Van fora corda amb so compondre i engirgolar es Betlem. Ja el tenen ben envant. E-hi pengen ses taronges i ses neules i hi encenen es gresol, mentres son pare, l'Amo, s'entrega des sementers, cansat i mort de tant com ha feta s'aviona tot lo sant dia.

—Alabat sia Deu! diu ell, com entra dins ses cases.

—Per a sempre sia alabat! diuen Na Francina-Aino. i N'Andreu! lo.

I ja s'hi aborden a plegar-li mans, botant d'alegria i investint-lo amb aquestes:

—¡Hala, mon pare! Vos que deieu!

—¿Que hi ha?

—Veïes si l'hem sabut compondre an es Betlem! Mirau-lo-vos, veiam si vos agrada!

—¡Si que deis ver que l'heu sabut engirgolar ben re-de-bè! Pero Francina Aina! N'Andreu te deu haver aidat així mateix!

—¡Just a posar s'envelada! i llavó a fer sa cova i ses muntanyes!

—¡Tant arribarás a dir!

—Bè! però tota la resta es compost meu! ¿No es ver, Andreu?... I ¿que no les veis, mon pare, an aquestes muntanyes tan altes?

—Lo que no sé si hi haurás posada massa farina!

—¡O no que és neu!

—Neu? ¡Ai pobres pastorets i pobres euveietes i menets! ¡quina fredorada!

—¡Ell es pastorets duen pallissa i ses euveietes i menets un bon vell! ¿Que no hu veis que van d'estufadets i d'aixarmats?

—¡Jès! I allà en veig dos que s'escaufen!

—Idò! ¿Que no trobau que fan bé?

—Mentres no fassen tala!

—¡No'n farán si Deu ho voll! Vos també ara amb sa tala! ¡Veïes si hu voldrá el Minyonet Jesús! ¡Ses euveietes des Betlem no fan tala! ¿A on s'és vist mai!

—Lo que hi ha que van escampades ferm! I llavó que no sé si les haurieu de dur erba! Perque dins aquesta neu ¡sabeu que n'hi ha de poc de correstic!

—No res, les treurem de sa neu, i les posarem allà on e-hi ha barba⁴...

—¡No i es una barba ben garrida! I ça on l'heu aplegada?

—Per dins sa pleta des porcs i per dins es bosquets i per dins s'olivar i per dins s'uiastrar.

—Segons veig, e-hu heu trescat tot!

—¿Que no trobau que hu pagava p' el Bon Jesuset?

—¡Tot vaja per Ell!

Aquí N'Andreu treu ses euveies de sa neu, escampant-les per demunt

³ Allà dalt és el sòtil, el pis superior. No n'hi sol haver més que un.

⁴ Se diu barba un erbei menut i espès que surt d'ivern dins les garrigues, un erbei tan espès que'l relum seu tot se té i en poren arrabassar talabants o coques de més d'un pam quadrat, i això serveix per vestir els Betlems, imitant turons i comellars.

sa barba, i torna seguir es foc granetjat entre Na Francina i N'Andreu i son pare sobre es bo de Betlem:

—¿I allò no es una euveia sensa comes dalt aquell ressingle?

—Es que jeu perque ja en deu tenir prou de pasturar.

—¡I aquella que no té cap! Será bona de mantenir.

—¿I aquestes pastoretes? ¡Si que hi van ben estirades!

—¡Jesús quina estuferà!

—¿Idò? que trobau que havien d'anar escabelades i desbuades com unes dali-brous, allà on han d'anar a adorar el Bon Jesuset! ¿Que diria la Mare-de-Deueta i St. Jusep si s'hi presentaven a la biorxa?

—Jès! i aquí n'hi ha una que fa bunyols! Ja'n menjarem!

—¡O no! que han d'esser p'el Bon Jesuset!

—Ell no hi haurá perill que patesca gaire fam!

—¡N'hi duen de concert tots aqueis pastors i pastores!

—I vos que no farieu lo mateix?

—¡Prou que sí! Sobre tot, ¡bé se n'hi es composta de gent dins sa coveta! ¡I ets angelets i xerefinois i sa colometta a l'aire!

—¿I St. Jusep i la Purissimeta?

—¡Si que hi están ben gojosos! ¿I el Minyonet Jesús? ¡O quin menudai més preciós!

—¿I es bovet i sa muleta? ¿I es molinet? Esperau i el faré moldre!

—¡No importa tampoc! ¡Moltes de taronges e-hi heu enflocades an aqueixa envelada!

—I ¿aquestes neules? ¡Que no hu veis com se balluguen!

—¡Sobre tot, bé t'és sortit, Francina Ainos, aqueix Betlem!

—Pastors nous mos haurien de comprar! perque sabeu que n'hi ha d'afollats!

—Aferra-los amb cera o amb aigo cuita, i així mateix aguantarán! I ¿que vos creis? Ell quant jo era allot com voltros ja rossegaven.

—¿Que vol dir?

—Idò que't pensaves, Francina Ainos? Vaja! es un Betlem que ets àngels e-hi canten de polit!

—¿E-hu veus, Andreu, com li ha agradat a mon pare?

—Sabs que t'havia de dir que está malament!

—¡A poc poc, estornell de beurada! ¡Mon pare no diu mentides! ¿No es ver, mon pare?

—¡Bona la fariem que ara jo vos fos sortit mentider!

—Sabs a on me'n vaig jo? A escaufar-me.

—Calla! que jo també veng, perque amb so compondre's Betlem no me'n temia de sa fredor que m'entrava.

—¡Vaja idò! Anem-hi tots devora es foc! diu sa Madona, pegant una mirada an es Betlem, tota gojosa de veure que Na Francina Aina i N'Andreu l'han sabut compondre tan garrit.

Ara ja té la cosa a punt de pastora mia, i du es davantal ple de panses per llevar-los es capoll i denetjar-los devora es foc.

Ell, més que foc, ja es focateria lo que hi ha dins sa cuina amb so tió de Nadal que l'Amo fa quatre o cinc dies que aluiá, un socet d'olivera, com es cós d'un homo de gruixat i tot crivelat de sec que és, i que tot d'una que l'han engirgolat dins sa foganya i li

¹ A la pagesia de Mallorca la casa de les possessions l'anomenen ses cases, sens dubte perque sempre hi sol haver diferents còsos d'edifici, per la gent, p'el bestiar, per embotigar grans, palla i demés carro-portal.

² La casa es l'entrada, la primera sala que troben en entrar; i això és tant a fora-vila com dins la vila.

han arrambat una mica de calivera, ja ha pres rabent, i lo que's diu ara ja té a les totes i canta a la vela de sa flamada que deixa anar. Vos assegure que no se deixa acostar gaire i que no'n tenen gens de fret es qui son dins sa cuina, anc que estiguen a s'altre cap.

IV

Mentres tant, es pareiers, que de passada an es pou han abeurades ses mules, les entren dins sa païssa, les fermen, les posen dins sa menjadora un brassat de paia i un morrió de mitgenc dins sa gripia; ets altres missatges fan lo mateix amb so gorá i es cavall; i es guardians agombolen ses guardes amb so recapte corresponent, perque tenguen una bona nit, essent sa nit que és, des neixement del Senyor de tot lo mon.

Llestes de totes aquestes feines, se'n entren tots xelests dins sa cuina i hi troben es *tió de Nadal*, encès a la vela, omplint tot allò de calor i de delit.

S'hi escaufen una micòia, fins que els és espasada sa fredor que duien i diuen tots:

—Hala si mos rentam, i si mos feim ben nets per anar a Matines!

—Aquí teniu es ribells i s'olla amb s'aigo calenta! diu sa Madona.

Tiren aigo calenta dins tres o quatre ribellets, i ja som partits a rentar-se cap, mans i peus, ensabonant-se a les totes, i frega qui frega per fer-se ben nets.

Nets com les flors, s'espitxen an es ses re, despenen es boliquet o caixeta de sa roba nova, se vesten amb més espai i gust que una novia; i amb so capell de girgola baix de darrera i alt de davant, tots xarpats i mesos, s'entreguen de bell nou dins sa cuina, amb un xigarret an es morros, l'encenen amb una brasa que agafen amb ses esmolles, i enrevolten es *tió de Nadal* bil·lo bil·lo, i par que diuen:

—Si mos fuig, ja val!

Amb això senten un avalot de riaies i crits dins la casa; se'n hi van a veure que és, i resulta que son ses al·lotes de Ca'n Serrell i de So'n Dur-hi-blat, veinats de So'n Fontinyol, que s'entreguen amb un escabotell de fadrinet·los d'altres llocarrons de per allà, per fer sa vela a So'n Fontinyol i anar-se'n llavó tots plegats a Matines.

I no hu volguen sebre s'alguer que mouen aquella joveña com se topen amb sos fontinyolers. No hi ha qui s'hi oesca de crits i riaies.

I Na Francina Aina que's cuida es-gargamel ar cridant tota aquella gent davant es Betlem per que el se mirin, tan garrut com és.

A la fi els hi aportella, i agrada ferm a tothom, i tot son alabances que n'hi fan, i s'al lotona tota satisfeta amb sa bava que li cau i que no ii taparien es derrereres amb set flassades de mesa que va.

Pero cop en sec senten una veu que diu:

—Uep! Dins sa cuina manca gent! ¿Com no hu veis que es *tió de Nadal* mos hi crida? ¿Que no'l sentiu cantar? ¿Fora fer-li es sort!

Ja hu creec que tothom s'escolta aqueixa veu, i lo mateix d'un aixam de beies que s'aboca an es foradins des fonell de sa caera, s'aboquen tots an es portal de sa cuina, i s'hi fa un embós de jovent, i serpentes i pessigoies i ponyides i riaies ben fresques, fins que tots tornen tenir es *tió de Nadal* enrevoltat, esclatant tothom de gaubança.

V.

I ¿que voleu que fassen tanta de gent, aplegada dins aquella cuina? ¿Vos creis que puguen estar boca closa? ¿Com no han d'esser com cadellets de moli? Si, ses paraules les surten a forfolons, rabents com a pinyols

de cirera. Escoltau-los una estoneta per un gust:

—¿Que tammateix teniu es *reinots* aparejats? diu l'Amo.

—Si-fa, diu N'Andreu. ¿I que no els heu vists davall sa porxadeta des forn?

—Ses derrereres que he tengudes de mirar hi!

—¿Vol dir e-hi hem d'anar amb encesa a Matines?

—Idò, Francina Aina! ¿Que no te'n recordes d'entany?

—Entany! I sempre que hi son anats a Matines així es pagesos en temps meu!

—¿Quina costum!

—Bona ferm! ¿A on e-hi ha res més garrut ni xelest que veure tants de llumets p'es camins cap a la vila, en acostar-se sa mitja nit?

—També está molt ben pensat això de fer es *reinots* des rest de sa sinia que ha servit tot l'any.

—¿I que'n farien d'aquell cordellam, si ja no serviria per un altre estiu? I així en taien bossins i bossins i les ameren ben amerats dins pega, les deixen assecar, i llavó, en encendre-los, son com entorxes de vent.

—Si que hi veurem bé p'es camí amb aqueis bons de *reinots*!

—¿I amb sa lluneta que fa!

—E-hu es ben clara sa lluna! pero vos assegure que fa un salistró que taia, just una fuia de guinavet!

—Per això tenim aquí aquest *tió de Nadal*, per fer anar sa cuina-calenta...

—Ja es una cosa així mateix es *tió de Nadal*! O es meu padri, que Deu tonga!

—¿Li agradava un bon *tió*?

—Hauria mogut un rebumbori si no hagués trobat un bon *tió* encès dins sa foganya tal vespre com anit, com se retirava!

—¿Vol dir e-hi duia sa feria forta?

—Era que volia que's fessen i se observassen totes aqueixes coses que havia vistes fer sempre a ca-seua d'al·lotineu.

—Ben haien ses bones costums!

—I ses de Nadal que se'n duen la pauma entre totes ses bones!

—Per això vui jo també que s'observin aquí sensa deixar-hi ni mitja tilla, conforme l'aubará canta.

—¿El una criatura no hu tendria per Nadal si no feia totes aqueixes coses que s'estilen, que un sempre ha vistes fer...matar porcella i rostir-la...

—I dur-ne a sa gent més acostada, just que la tastin.

—Sobre tot, a ses cases que hi ha dol, perque no'n rosteixen, i tampoc no es just que no n'haien de tastar.

—Ell e-hi ha cases que s'any que tenen més porcella, es quant duen dol.

—Així mos ne va prendre a noltros s'any que mon pare i ma mare se moriren. ¡Deu los tanga an el cel i tots los morts cristians. Amèn!

—Pero així mateix deuen esser ben tristes unes *Festes de Nadal* a una casa que hi ha hagut mort!

—Ja hu poreu creure! Venturós des qui no n'ha passat! Perque veiam ¿amb-e que ha de pensar un més que en sos qui mos han deixats? que entany e-hi eren i enguany ja no hi son.

—Ell, si hu miram bé, es dia de Nadal o es alegre alegre o trist trist!

—Passa de ver!

—Deu fassa que el puguen tenir alegre molts d'anys!

—Amèn! fins que Deu voldrà!

—No i el Sr. Rector diu que li agrada ferm an el Bon Jesús que estiguem contents per ses *Festes de Nadal*, i que no's planguen ses coses an aquestes *Festes*, mentres un no s'endut ni fassa fava! Perque lo que diu el Sr. Rector: si quant neix a una casa un hereu qualsevol, fan un refrese perque aquell infantó és s'esperansa de la

casa, amb més motiu i raó pertoca fer qualque demostració d'alegria p'es neixement d'aquell Minyonet, alegria conort i agombol de tota s'humanidad.

—¿Jesús, Andreu! ¡Tu pareis un predicador!

—Senyal que l'escolt bé an es sermó, en anar-hi. Tan l'escoltasses tu.

—Ja l'escolt així mateix, pero llavó me fuig des cap.

—Sabs si fos una rondaia! No't fोगiria tant.

—Teniu raó. Jo en sentir una rondaia, la me'n duc.

—Es que hi tens grins i poc suc de cervell dins aqueix caparri teu.

—¿No háieu por, mon pare! ¡no estarem per suc de cervell!

—Jo hu sé tant! Tenc por que no en pobretgis molt de temps!

—¿Vos gos de messions que jo vos fas un joc i que vos embui!

—¿Un poc ne llevarem, Francina Aina!

—No, ell no'n llevarem gens! Mirau, posareu s'intenció demunt una carta i jo la vos endevinaré.

—No hu acab de creure que sics capaç de fer aquestes fantasies.

—Ara mateix e-hu poreu provar! Andreu, per un gust vés a dur es joc de cartes que tenim? ¡Ves-hi! ¡creu-me!

—¿Es joc nou?

—Si-fa.

—No, demà l'hem de treure, que vendrà Na Maria i En Pere Miquel amb sos nins.

—¿Vol dir vendran, ma mare? ¿Es ben cert?

—Si Deu ho vol i Maria sí. ¡No'n mancaria altre que no venguessen a fer es dia de Nadal amb noltros!

—I ¿a ca-sa Tia de Sa Mesquida?

—E-hi anirem es dia de St. Esteval!

—¿I es dia de St. Juan?

—A ca's blonco de So'n Maixella.

—I es dia d'ets Innocents?

—Aqueix dia no mos poreu moure d'aquí perque tu farás festa, Francina. Aindó!

—Sobre tot, ell aqueix *tió de Nadal* n'ha presa de malicia.

—Convé tirarli unes quantes d'escudelles d'aigo per que cremi més moral moral.

—Hala idò! tirau-les-hi.

—¿Ell sabeu que'n fa de calor!

—Així va bé!

—Pero encara aniria millor si anàvem a dur es *joc de cartes* i les mesclàvem qualque mica.

—¿Ell aquesta al·lota no pensa més que en ses *cartes*!

—¿Es cosa d'al·lots!

—¿Sí que hu voleu! ¿eh mon pare? Digau sí, mon pare!

—I ¿que vos han de fer?

—No res, ja hu voleu! ¡Hala, Andreu, ves hi a dur-les!

—I tu ves a dur ses mel·les torrades! ¿No es ver, ma mare, que hu voleu? ¡Voleu-ho ma mareta! No vos fassau dolenta!

—Hala idò! anau-hi!

I N'Andreu i Na Francina Aina ja se son aixecats, i ¿de d'allà correns cap a dur es *joc de cartes* i ses mel·les torrades per armar se gran jugada que a tantes de cases se fa, sa nit de Nadal, abans d'anar a Matines.

Planten sa taula de l'Amo a's mig, damunt e-hi tiren prop d'un aumut de mel·les torrades, N'Andreu torna amb so *joc de cartes* nou, escapsa una bona estona, fa cartes a tots, i ja son partits a fer uns *escambrins* d'aquells de pinyol vermei.

I es *tió de Nadal* que, com més va, més rabia pren, i espetega una cosa de no dir, amb una flamarada com una cabeiera o com una bandera que la pren es vent, que's balluga, se caragola i s'escabeia tota xelesta, atxaravida i avalotada; i, per no deixar es que juguen i s'escaufen entorn seu, encomana an es fum que se'n puja per amunt, que s'hi fassa ben amunt

ben amunt per dir an el Bon Jesu-set que, si fos nat dins sa cuina de So'n Fontinyol, axí com se'n anà a néixer dins sa coveta de Betlem, no hi hauria importat que una muleta i un bouet l'haguessen hagut d'encalentir com l'encalentiren an aqueixa coveta.

I es qui juguen a cartes, criden i fan renou, i ses mel·les corren d'una banda a s'altra, i a's mig de ses riaies i bogiot se senten mots que van i venen per l'estil:

—Escapsa.

—Jo som má.

—Sa *gerreta de mel* tenim.

—Qui té es *set*, barata.

—Va meu.

—Romp aquesta trava.

—Vultros feis punxons.

—Tu ets mort.

—Ja no mos entrau aquest pic.

—Desfeis-vos-ne d'aqueis *trumpfos*.

—Ja vos tornam bolcar.

—No tirau cap cossa!

(*Sequirdá*)

JORDI DES RECÓ

Cansons de Betlem

Essent, com som, damunt Festes, hem cregut que convenia dornar-ne un raig d'aqueixes cansons. I bé hem cercat, pero en lloc n'hem trobades de tan gustoses, avengudes i escaients com ses que brollaren des cor d'aquell poeta immortal, gloria altíssima de sa nostra llengua i de sa nostra Patria, Mn. Jacinto Verdager. Tot un llibret en dictà de cansons sobre es Misteri adorabilíssim de sa coveta de Betlem. Escoltau-ne unes quantes:

La Rosa de Jericó

Verbum caro factum est.

En sa cambreta humil
pregant está Maria
Maria está pregant;
mentres lo mon dormia.
Lo sol a l'Orient
per véurela sortia,
Ella n'ha mira no.
sol més bonich somia,
lo sol que está esperant
Mai més se li pondria.

En son clavelliner
un roseret tenia;
rosar de Jericó
que poncellar volia.
Sola regor que heu
de sos ullets venia,
quant ella mira el sol
la llum sí'n baixaria.

Un ángel n'ha baixat
dient-li:—Ave Maria!
Lo senyor es ab vos
i ab tots los homens sia.
La Verge li respòn:
—Sa voluntat es mia;
sa esclava la té assí
que el cor li donaria

Sobre ella un blanch color
ses ales estenia
y ab la claror del Verb
la Verge resplandia;
Lo mon s'umple de llum,
lo cel de melodia,
y al test del finestró
La rosa mig s'obria.

Desvetlle't ¡O Betlem!
enrama l'Establa,
guarneixla com pitxer
ab or y pedreria,
que en tu de Jericó
la Rosa floriria.

Lo Naixement

Parvulus natus est nobis

Un Infantó ens es nat.

Un cap al vespre de desembre, a l'hora
en que el cel blau com un altar s'enflora,
surt ab Maria el del bastó florit

de Betlem, que es breçol de son llinatge,
e ingrata sols a ells no dona hostatge,
derrers tanyes de la tribu de David.

Han trucat a ses portes d'una en una,
cap se'ls ha obert, mentres s'ha obert alguna
per algun foraster adinerat:
i així de casa en casa, ab má traydora
la ciutat de Betlem empeny a fora
el gran Rey, que sos reys han esperat.

Tot pujant no fa gayre la muntanya,
deya Jusep a sa gentil companya:
—jO Maria! a Betlem tindrás socós.
Y es deia a sí mateix:—jO quina festa!
la antiga soca de Jessé modesta
fará a son brot més tendre y ufanós!

Ara son cor está nuat de pena;
sa esposa virginal, sempre serena,
sota una alzina secular s'asseu;
al cel aixeca sos ulls hermosos,
que, per mirar-la, obri los seus desclosos,
com per mirar la majestat de Deu.

Y diu al Creador de l'estrellada:
—Per mon espós, si us plau, daume posada;
vos qui donau als aucellets un niu.
Donaume per mon Fill, que es lo Fill vostre,
si no un altar ont l'univers se postre
l'humil redós que pels pobrets tenui.

Los mots d'oprobri que ha sentits Maria,
s'ofeguen en la célica armonia
que sent dintre son cor: en altre cor,
dels globos celestials amor i centre,
batega fa nou mesos en son ventre
y ara eixint-ne alateja ab més dolçor.

En l'éxtasis del cel mentres Ella ora,
Joseph veu una balma, allí a la vora,
niu de coloms a la serena ubert.
Ab s'esposa de grat ell s'hi soplaja;
y l'hostatge qu'a Deu l'home rebutja
li ofereixen les feres del desert.

Llavors coneixen que eixa androna humida
desde els segles eternals es escullida
per aula del Messies gloriós:
sa creadora má l'ha esculturada,
la divina pobresa l'ha adornada
com una esposa el tálam del espós.

Llavors coneixen que eixa balma fosca
es la porta real senzilla y tosca
per ont vol fer s'entrada al mon un Deu;
puix de l'escala de l'amor immensa
que avui lo Verb diví a pujar comença
n'es eixa humilitat lo marxapeu.

L'esposa de Joseph i que bella troba
la rónega, soliu a aspra Cova,
vegetla ab ulls del seu Jesús amat.
S'agenolla humilíssim a la besa
com a ell somrientli la pobresa
per qui a la terra un Deu ha devallat.

En un relleu molsós de la caverna
penja el noble fuster una llanterna,
que fumples de claror; l'astre gentil
que fa d'ull claretjant a l'hemisferi
denzá que el mon es mon, en son imperi
no ha vist lo que veurá eixa llantía humil.

De llentiscle ab les branques sempre verdes
que planta de la roca en les esquerdes,
fa Joseph a la Verge un pavelló
que del temple millor será sagrari,
de l'Anyel sacrosant relliquiari,
lo tabernacle d'or de Salomó.

La encatifa de fulles y de molsa
la més fina que trob y la més dolça;
per sí's vol recolzar l'n fa coixí,
y aprés sortint de la sagrada alcova
se'n entra en un recolze de la cova
a pregar el Senyor com ella agí.

Li dona tot sortint una mirada;
ab sos braços en creu agenollada
la veu pregar de cara a l'Orient:
la volta un nimbe de claror interna
que de Joseph eclipsa la llanterna
con a l'estel del dia el sol ixent.

Y creix la resplandor que la corona,
torrent de llum que en ratja d'ona en ona

y el torrent se fa mar a mitja nit;
y com rompent aquell transports de roca
desde la balma cel amunt s'aboca
la fondaria rublint de l'infinit.

Y del cel a la terra la riuada
baixa i puja en divina marejada,
refluix de les riberes eternals.
La excelsa resplandor a l'ombra baixa
y l'estrellada cúpula se faixa
ab un va y vé de glories celestials.

Poncella i mare ensemps la segona Eva
en les ales de l'éxtasis s'eleva,
més ja sos ulls no's giren cap al cel;
s'abaixen a la palla de la Cova
a ont fet un infant un Deu se troba,
l'amor i l'esperança d'Israel.

Corpresa per l'amor de l'Etern Pare,
que dins son cor se torna amor de mare,
pren en ses mans el Deu qui la creá:
humil l'adora amb sos puríssims llavis,
y ell que plorava ja nostres agravis
ab aquell bes d'amor s'aconortá.

Ab llens fi i candidíssim embolcalla
l'hermós Aveyll qui bela entre la palla,
y amorosa l'estreny sobre son cor.
y entre sos braços tendra y amorosa
com l'hostia santa en son altar la posa,
les entranyes fonentsell d'amor.

Aprés li mostra el pit, casta poncella
de rosa que entre lliris s'esbadella
per dar son calze de rosada al sol.
Font de l'aigua puríssima i sagrada
ab que el Deu d'Israel qui l'ha sellada
de Salomó els jardins arrosar vol.

Aquell que l'univers umple de vida,
del sol esplèndit a l'humil calcida,
aquella mar d'on brollen tots los rius,
com los coloms qui ronquen dintre l'eura,
si en eixa font davídica s'abeura,
com florirán, Betlem, los regadíus!

A la rosa penjat de sa mamella
xucla mel l'infantó com una abella:
tremolen de plaer les flors del prat,
àngels i sants de baix en baix s'ho diuen,
los set cels s'estremeixen y somriuen
veent somriure al cim la Trinitat.

Més ¿que hi veuen al fons d'aqueix misteri
que en lo porxe blavós de l'hemisferi
los serafins s'aboquen a mirar?
Hi veuen la bellesa sobirana
cayguda al clot de la miseria humana
com una estrella en fanguillós joncar.

Llavors de les més altes creatures
comença a devallar de les altures
la processó qui no tindrà may fi:
hi agrega ses llegendes lo cristianisme,
y del nord, del mig-dia i de l'abisme
surten torrents cap a eix riu diví.

Y van baixant los querubins encesos,
del cimbori del cel astres despresos;
baixen los nou chors d'àngels d'un en un:
uns vestits de candor, altres de flama;
van a veure l'Amor que'l seu cor ama
que veyen alguna hora tan amunt.

Somioses encara les estrelles
se demanen tot baix elles amb elles
si's vessa el firmament aquesta nit
de la regió del sol a la de l'ombra.
y van baixant los serafins sens nombre,
perles millors del riu de l'infinit.

Devallen de Betlem a les muntanyes
que duen amagat en ses entranyes
lo Deu qui empeny, ordena i gira els mons;
no'l troben en breçol de pedreria,
sino sobre el pallús d'una Establia
on lo van a adorar de genollons.

A voladuries rodetjant la Cova
li fan una corona tota nova
d'astres vivents del firmament ploguts,
y entonen al bon Deu un cant de gloria
que fins que el mon en ses ruïnes moria
oirán cels i terra commoguts

Deu mil àngels entonen la salmodia
y altres deu mil se queden per custodia
d'eixa cel·la sagrada de l'Etern.
Lo princep arcangèlic que'ls comanda
du en lletres d'or escrit sobre sa banda
lo ¿Qui com Deu? que fa estremir l'infèrn.

De l'exèrcit diví l'amor n'esbranca
altres deu mil d'ala lleugera i blanca;
escampa llur volada olor suau,
tot escampant p'el mon la bona nova
d'aquell Amor del cel que el cor los roba:
—jVolau a durla, missatgers! jvolau!

Un d'ells a Elisabet i a Zacarías
va a dir:—Aquesta nit vingué el Messies!
jDiauvos goig ab son heralt diví!—
A Simeón que d'esperar no's cansa
un altre du dolçíssima esperança
de que la llum que espera l'assoli.

Altre d'un cop un Júpiter troceja
ab l'encencer que els peus li fumereja
davant los ulls del César esglayat,
mentres dins iris bell al cel li mostra
una Verge i un Nin davant qui's postra
com davant de son Deu tot lo creat.

Altre prenent per llantió una estrella,
vola al cel d'Orient; cap flor tan bella
jamay dugué en son front la negra nit;
sobre el front de Judá los Reys l'oviren
y coneixement son missatger sospiren
lo sol del seu amor per veure eixit.

Llavors la creació meravellada
junyirse veu ab divinal llacada
als peus de Jesucrist estels y flors,
y sent de son amor dolça primícia,
al cántic de l'angèlica milícia
com responen units Reys y Pastors.

Pastors y Reys

Venite adoremus.

Chor de Pastors.

jDescloute, volta estrellada!
jdeixa ploure el Salvador!
jenvia, ho cel, ta rosada!
joh terra, nasca ta flor!

De Sion la viuda plora
aixecant los ulls al cel.
¿Quant vindrá l'Espós que anyora?
¿Quant vindreu, Emmanuel?

¿Encara el cel no s'inclina?
¿encara vos no hi floriu,
gaya estrella matutina?
joh! jveni, Senyor, veni!

jDescloute, volta estrellada!
jDeixa ploure el Salvador!
jenvia, oh cel, ta rosada!
joh terra, nasca ta flor!

Lo Majoral.

Jamay la nit fou tan clara
cels y terra vessen llum.
Entrem a l'hivern encara
y de maig sent jo perfum.

Ceps y pámpols reverdeixen
en les vinyes d'Engadí;
les mandrógors floreixen,
y a sos peus lo romani.

D'estrelles lo cel s'enjoya,
de flors la terra es garanteix,
com se'n guarneix una noya
quant son espós apareix.

Alelegen d'alegria
los aucells en l'oliviar,
y la selva que dormia
se comensa a desvetllar.

Los Àngels a voladuries
devallen del cel obert,
y ab sos himnes y canturies
somia lo mon despert.

Chor d'Àngels

jGloria a Deu en les altures!
jpaus als hòmens de bon cor!
jOh! jveni, ànimes pures,
a adorar al Criador!

Un Àngel

De Bethlem en una Cova
nasqué un Deu aquesta nit;
terenyines son sa arcoba,
quatre palles lo seu llit.

Lo Majoral

jAh! deixem nostres ovelles
per l'Anyell immaculat,
que de son pletiu d'estrelles
als de Judea ha baixat.

Chor de Pastors

jAnem
a Bethlem,
a veure'l Messias!
janem
a Bethlem
i l'adorarem!

Un Àngel

Ses blanques manetes,
petites com son,
sent tan petites
formaren lo mon.

Sa galta es de rosa
cullida al jardí,
d'un bes l'ha desclosa
l'estel del matí.

Sos ulls que somriuen
y ploren d'amor,
jo no sé que diuen
que roben lo cor.

Per qui vol besar-hi
son llabi es de mel;
per qui vol entrar-hi
son cor es un cel.

Chor de Pastors

jAnem
a Bethlem
a veure'l Messias!
janem
a Bethlem,
y l'adorarem!

Chor d'Àngels.

Ací a l'Establia lo Fill de Maria
d'amor y anyorança fa sino plorar.
jPastors de la serra, veniu! cels y terra,
al Deu de la Gloria, veniu! a adorar!

jO flors! jo poncelles! que Ell criá tan
[belles,
las vostres aromes jveniuli a donar!
Les més bonicoyes volen ser ses joyes,
la rosa son ceptre, lo lliri sou vos.

Quant vingues a rebre l'Infant del Pes-
[sebre
rossinyol dels saizes, ¿que li cantarás?
«La cansó primera que la primavera
vora'l bres dels hòmens un dia entoná

jO cell! tenda blava que Deu ab flors
[clava,
avuy que'l veus pobre, ¿que li vols do-
[nar
«Mon dossier d'estrelles, florides y belles
que son llit de palla cobricelará.»

Ventim

Ombres mortes.

Les hi duen ben mortes a ses ombres
es paperingos anti-clericalingos
de Mallorca, gracies a Deu. Fan plora
i riades.

E-hi ha *El Rayo* que me posa uns
articletxos forasterandos, que son un
carrerany d'atentats contra sa pobre
llengo castellana, que no sabem quin
mal puga haver fet an ets escrigue-
doretxos des paperingo sindicalitxo.
D'atentats contra sa gramática l'es
sentit comú no hu volgueu sebre
quants n'hi ha demunt cada nombre.
—També hi ha una partida de sardo-
naies an es socialistes i especialment
an En Bisbal, director de s'*Obreretxo*
Balear. Per part nostra que's gati-
nyin, com més, millor.

I ¿que en ¿direm de s'*Obreretxo*?
Prengem per compte seu es caporals re-
publicans: En Melquiades Alvarez,
En Jeroni Pou, *La Voz del Pueblo*, En
Lerroux, En Soriano, N'Azcarate, En
Galdós i sa *Conjunció republicana-so-*
cialista, i no les deixa [part, les posa
com un pedás brut, les dona per un
farsants, per uns fracassats, que han
feta sa prova des rue Resulta que
dins Espanya no hi ha negú condret
més que En Pauetxo Iglesias i es so-
cialistes.—Alabé't, rue, que a ven-
dre't duc!

En Soriano les es caigut de la gra-
cia an es socialistes perque ara s'es
casat i no per lo *civil* a punt de bistia,
sino així com Deu mana, així com se
casen ses persones, per l'Esglesia; i l'
ha casat s'Arquebisbe de Tarragona,
com qui no diu res.

Es socialistes i demés republicanet-

xos exaltats volien que En Soriano donés exemple d'aplegar-se *civilment* amb s'al·lota i foris; però ell no es anat de tals merques, ha volgut casar-se així com sa mare, quant se morí, li deixà comanat que se casés així com sa nostra Santa Mare l'Església mana. — Però ja nau-los an es republicanets amb aquestes... *solfes* de respectar es fiis sa voluntat de sa mare! No els entra dins es carabaçot! Com el tenen tan gruixat i tan clos! I a *botà buidada*, no hi ha que ponir!

Quins patriotes!

Entre ses coses que va fer es Govern des Comte de Romanons, en feu una de ben avenguda: va esser que envià a passetjar un tal Altamira, catedràtic de l'Universitat d'Oviedo i que l'havien fet Director General d'Instrucció Pública. E-hu va esser un parell d'anys i feu més mal que s'oruga, unes voltes a les sordes, pegant de traïdor, altres vegades a la descarrada. A lo que anava ell era implantar s'ensenyança laica dins Espanya. I l'home se creia esser omnipotent, i etèrn dins aquella Direcció, i mirava com un no-res es Ministres d'Instrucció Pública, i se creia molt més fort que tots ells plegats. Però es darrer Ministre lliberal d'Instrucció pública se desavengué amb N'Altamira i es Ministre l'envià a passetjar obligant-lo a botir, com dos i dos fan quatre.

Això es caigot molt avall a s'Institució Lliure d'Ensenyança, una especie d'Universitat lliurepensadora que fa anys que la fundaren, i sembla que no té altre idea més que formar i anotar tot una generació de Mestres Laics per escampar-los ben escampats per tota Espanya per que sien pesta cernuda contra es pobres al·lots que han d'anar a ses seues escoles. Si, aqueix gatvaire de N'Altamira anava per graus a fer-mos laica s'ensenyança oficial.

Idò an aquest Altamira es Govern des Comte de Romanons l'abrevià de sa Direcció General d'Instrucció Pública i tota s'anti-clericaleria, tota sa masoneria hu ha pres com una ofensa propia, i se passaren p'es carabassot de moure un avalot, un rebombori contra es Govern, i contra Espanya per l'e-til des que armaren en lo d'En Ferrer i Guardia, fusellat a Monjuich p'es crims comesos en so promoure i dirigir sa *selmana tràgica*. Però s'arma les ha feta fetxida, han fets ets ous en terra, sa Masoneria estrangera o no hu ha pres amb interès o no ha trobat eco en lloc contra Espanya, i negu s'es mogut.

Així son ets anti-clericals i revolucionaris espanyols: uns traïdors a la Patria, que no fan gens de cas de vendre-la per manco de trenta diners, anant-li a acabussar es populatge de ses nacions estrangeres, si la Patria no fa lo que ells voldrien. Si, ets anti-clericals, es masons, es revolucionaris tots, lo que volen es que tothom faça lo que volen ells i res pus que lo que ells volen.

Quin grapat de no ninguns, poques coses i bandetjats! Llástima com sa terra els aguanta!

Fracàs des revolucionaris espanyols.

Es nostros revolucionaris se son demostrats sempre contraris a s'acció d'Espanya an es nord d'Àfrica, no per cap amor que ells tenguen a l'Espanya, perque mil vegades han demostrat massa que no n'hi tenen gota; no perque ereguen que no li convé a l'Espanya aficar-se en lo del Marroc. No es per res d'això que republicans, socialistes, anarquistes i demés canalla son contraris a sa nostra acció militar i política dins el Marroc. En son contraris com a medi p'es seus fins i efectes politics, que son tomar sa Monarquia, fer sa Revolució que ells somien, no per favorir ni millorar l'Espanya, sino per ells porer-hi fer trucs i baldufes, perque

el dimoni se'n hi duga ses titeres. Ells han conegut que s'acció d'Espanya an el Marroc era un compromís d'honor des Governas monárquics, de sa Monarquia; i com han vist que això duria grans despeses de diners i sacrificis de vides més o manco nombrosos, han considerat que això del Marroc era una arma preciosa per esgrimir contra sa Monarquia, contra s'orde de coses actual, per remoure s'opinió pública indocta, per excitar ses baixes passions populars contra es Govern, contra sa Monarquia, a favor de sa revolució. I n'estaven tan segurs es nostros revolucionaris, sobre tot es socialistes, de que això les aniria tan bé, de que seria una arma tan poderosa contra sa Monarquia i a favor de sa revolució, que casi tot l'any 1911 no s'aturaren damunt es seus periòdics i dins ets aplecs que celebraven de jurar i perjurar que ells aturarien que hi hagués pus acció militar d'Espanya an el Marroc, que es Govern no s'atreveria a embarcar ni un soldat cap an el Marroc ni a desparar-hi un fusell ni un canó, perque an es primer moment que hu fés, ells s'alsarien, alsarien tota sa nació, i Govern i Monarquia i Monarquia i Govern se'n haurien d'anar, més que de pesca a ca-Liorna, que qui hi va no torna. Si, es socialistes ho deien en tots es tons, que si es Govern movia guerra an el Marroc, aquell dia ells tomarien Govern i Monarquia. I tots ets altres elements revolucionaris venien a dir lo mateix.

Amb tot i això es Govern Espanyol va fer sa seua via i an el nord d'Àfrica hi desplegà tota s'acció militar que's considerà oportuna i convenient; i socialistes i anarquistes i demés canalla revolucionaria se'n gardaren prou de fer ses ateses, de cumplir cap de ses seus amenasses; seguiren esqueinant, això sí, i ancarara esqueinen; no'n surten de s'esqueinar senzillament perque es una cosa que no los compromet sa pall des diumenges i des dies feners, que tenen molt, però molt gelosa i per res nat del mon la volen exposar.

De manera que amb això del Marroc es nostros revolucionaris se'n han duit es gran porro, s'arma les ha feta fetxida, no han conseguit de fer creure an es poble que, tomant el Rei i posant sa República, totes ses coses d'Espanya que no van bé, se componguessen i s'adressassen i cop en sec Espanya tornés un paradís terrenal.

Com va lo del Marroc?

No va tan bé com voldriem, an es parèixer. Segueix sa guerra petit petit, però sempre hi perdem gent, avui un soldat o un major, demà dos, demà passat tres, demà passat s'altre cap o qualcún altre; i en quant a diners no hu volgueu sobre es que mos costa cada dia.

Això del Marroc es una qüestió envitricolladíssima, ben mala de resoldre, que s'és mester molt de suc de cervell, molt de seny, molt de ma-neig i molts de moraduxes per resoldre-la així com pertoca. Es civilisar, es fer entrar p'es cavat unes tribus barbatxes com ses kábiles del Marroc, a on es seus Califes o Sultans no arribaren a dominar-hi mai normalment, que no hi porien cobrar ses contribucions en no esser amb un exèrcit, a tirs; es civilisar i fer entrar p'es cavat una gent com ses kábiles marroquines, i sometre-los a un orde, a una administració, a una policia com sa que retgeix ses nacions civilisades, — no es cap negoci de poques taules, no es cap cosa que's puga fer amb quatre grapades ni a la babal·lana, sino que s'hi ha d'anar amb seny de bistia veia, amb tota s'energia que volgueu, però també amb tot es maneig i tranc del mon.

Demanem a Deu que il·lumin es nostros Governants per que vegem bé lo que pertoca fer an el Marroc i per

que les don tot es desinterés i tota sa forsa de voluntat que s'és mester per dur avant sa resolució d'un problema tan difícil de resoldre i tan enreviscat, a fi de que Espanya en surta amb bon nom i en resulti tot es bé que, ben duit això del Marroc, en pot resultar per tota Espanya, per sa prosperitat de tota Espanya.

Si el Marroc no fos tan veinat d'Espanya, Espanya n'hauria pogut prescindir de tal qüestió, de tal problema. Essent-ne; tan veinats, si no n'haguésem volgut sobre res del Marroc que s'esbaldregava i s'esbrellava i se desfeia, i ses nacions europeues, naturalment, s'hi volien tirar damunt, s'hi anaven a tirar damunt; — si Espanya no'n hagués volgut sobre res, ni hi hagués volgut res, hauriem amb això renunciat a esser res pus dins Europa; hauriem perdut lo poc que hi teniem, Ceuta, Melilla, i no mos seriem aturats aquí: es nous dominadors del Marroc no n'haurien tengut prou amb el Marroc; haurien passat es bras de mar que mos separa d'Àfrica i serien venguts a fer-mos la llei dins ca-nostre. Es una gran blaiura es creure que mos haguessen deixats estar en pau dins ca-nostre.

De manera que s'intervenció d'Espanya en lo del Marroc era absolutament necessària per sa vida i per sa dignitat d'Espanya. Ara si Espanya no s'hi sabés manetar, si no hi sabés fer tot lo que li pertoca, vendria també es fracàs d'Espanya, però un fracàs ferest, aborronador, que sols Deu sab lo que poria succeir.

Per això demanem tots a Deu que il·lumin es nostros Governants per que vegem clar lo que s'és mester veure, per que fassen tot lo que s'és mester fer amb això des sort d'Àfrica. Es que hi jugam a sort i es pervindre d'Espanya.

La prova des ruc.

I tant com l'han feta es revolucionaris de Madrid: republicanets, socialistes, anarquistes i demés escaravats botetxos. Per veure si se cridarien ses simpaties des poble, tractaren de fer una manifestació monstro contra sa guerra del Marroc; se creien es pastanagues amb aquesta manifestació havien de fer pegar s'òtola an es Govern i a lo que està més amunt des Govern. Ja se figuraven que es Govern no les donaria permis per fer tal... *monstruositat*. Es Govern e-hi pensà bé i donà es permis. Ja tengueren es permis per fer sa manifestació; però llavò les faltava sa gent per fer-la. La cercaren com uns desesperats, i... trobaren en tot Madrid unes 3.000 persones i no pus. A Madrid una manifestació de 3.000 persones es no res. I això resultà aqueixa manifestació que es revolucionaris volgueren fer. Lo que feren ells, va esser dins es calsons, vui dir, que la gent no va comparèixer a sa seua crida, demostrant-se a lo clar que només es una minoria insignificant que va amb republicans, socialistes i anarquistes. Sa majoria d'Espanya no està per aqueixa mala tropa, sino cuantra, gracies a Deu. Beníssim.

En Melquíades Alvarez i N'Azcarate siulats.

Aqueis dos caporals, republicans mig figa mig reim, també volgueren anar a sa manifestació contra sa guerra, p'es bon parèixer. E-hi comparèixeren, se posen amb sos qui presidien, comensen a fer-los nassos i nassos per sa fama de traïdors en que están entre sa gent revolucionaria. Al punt varen conèixer que feien nosa. A les hores s'afiquen entre sa multitud a fi de que no les vessen tant; però va esser pitjor perque es qui les anaven devora no mesclaven tantes de cerimònies com es de sa Presidencia i comensaren a siular-los i a xitar-los i els armaren un escañol i una lulea d'allò d'allò. I que feren ells? Deixa-

ren en banda sa manifestació i s'aficaren dins un carruatge de lloguer que veren buit, i de d'allà *¡cametes me valguen!*

Se veu que En Melquíades Alvarez i N'Azcarate son caiguts de la gracia de tot de tot a republicans, anarquistes, socialistes i demés canalla. Manco mal si fos que ells se se fossen convertits! ¿Convertir-se aqueis dos serans? Serà una mica mal de fer!

Notes bibliogràfiques

¡Mori la blasfèmia! per el P. Lluís Vidal, S. J. Barcelona, 1913.

Hem rebut el tercer llibret de la segona serie que va publicant el Foment de Pietat Catalana. Se diu *¡Mori la blasfèmia!* i torna esser escrit del P. Lluís Vidal, S. J. L'hem d'alabar sensa reserva perque ho mereix i foris. Conta un enfilai d'exemples molt bons per fer entendre sa dolentia de sa blasfèmia. Lletgint aquest llibret es impossible que un no avorresqui aquest pecat, aquest crim. ¿Per que no se'n fa propaganda d'aquesta obreta del P. Vidal? Es ben segur que se faria amb això un gran bé.

Amb tres pessetes se poren adquirir 50 d'exemplars d'aquest llibret i amb cinc pessetes se'n poren adquirir 100 d'exemplars. ¡Hala idò, els qui teniu bon bossa! ¡Escampau per tot l'obreta del P. Lluís Vidal. ¡Que muiri la blasfèmia!

Secció local

Dia 11, dijous de s'altra setmana mos deixà cap a l'eternitat D. Juan Ribot *Pasta*, procurador i propietari. Que Deu nostre Senyor haja acullida a la Gloria la seua ànima. Amèn. Enviam es nostro condol a la seua respectable familia, a la qual Deu do molts d'anys de vida per pregar p'es mort, que vegem tots an el cel. Amèn.

LA AURORA de la setmana qui vé ja sortirà, si Deu ho vol i Maria, es dia meteix de Nadal, a fi de que tenguen més temps d'ensaborir ses coses des Betlem que durà.

Diumenge a la Parroquia feren una processó de Rogativa amb la Mare de Deu de los Dolors, Titular de sa nostra esglesia caporal. Hi assistí es nostre Magnific Ajuntament i una gran gentada, demanant tothom a Deu nostre Senyor que se compatesca des nostres conradors, des nostros camps, de tot aquest poble i de tot Mallorca i mos enviï una bona saó si convé. Roda qui roda sa processó, cantava la gent el St. Rosari i ses còbles «Demunt el Calvari», que acaben amb sa *tornada*: «¡Perdó! ¡O Deu meu, perdó!»

Sembla que si no plou prest, en farán una altra de processó de rogativa amb el el St. Crist de Manacor.

I molt ben pensat, perque ja es hora de jugar es tot p'es tot. Ses coses son arribades a un extrem de sequedat i d'estrenydat d'aigo, que ja no porem passar pus.

¡St. Crist de Manacor! ¡compativos de Manacor! Amèn!

A l'esglesia de St. Vicens Ferrer fan sa Novena del *Nom de Jesús* amb una gran solemnitat i molta de gent que hi acudeix. Té també el caràcter de rogativa. Molt ben pensat!

A la Parroquia fan sa Novena del Naixement amb el caràcter de rogativa, i fan molt bé de que sia així. Un malalt vol salut; i aqueix aixut tan ferest que patim ja mos té malalts a tots i mos ha fet perdre es delit i ses ganes de riure.

Es dissapte de Nadal avespere a s'esglesia de la Sagrada Familia hi haurà *Matines i Sibil·la*, i lo endemà avespere cantaràn es Trisagi i Exerciç de la Sta. Familia i sa Sibil·la de bell nou.